

заманауи өндірісте жұмыс істеу дағдыларын ұдайы меңгеруге дайын болуға тиіс. Сондай-ақ балаларымыздың, жалпы бүкіл өскелең ұрпақтың функционалдық сауаттылығына да үлкен көңіл бөлу қажет. Бұл біздің балаларымыздың қазіргі өмірге бейімделуі үшін өте маңызды» деп айтқан [2].

Қазақстанда мектеп оқушыларының функционалдық сауаттылығын дамыту жөніндегі ұлттық іс-қимыл жоспары әзірленді, Ұлттық жоспарға мектеп оқушыларының функционалдық сауаттылығын дамыту процесін мазмұндық, оқу-әдістемелік, материалдық-техникалық қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар кешені кіреді. Ұлттық Жоспар Қазақстан Республикасында білім беру сапасын жетілдірудің негізгі бағдары ретінде оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту жөніндегі іс-қимылдардың мақсаттылығы мен жүйелілігін қамтамасыз етуге арналған. Ұлттық жоспардың мақсаты – Қазақстан Республикасы оқушыларының функционалдық сауаттылығын дамыту үшін жағдай жасау.

Ұлттық жоспардың міндеттері: оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамытудың отандық және халықаралық тәжірибесін зерделеу; оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту бойынша шаралар жүйесін іске асыру механизмдерін анықтау; білім беру мазмұнын: стандарттарды, оқу жоспарлары мен бағдарламаларын жаңғыртуды қамтамасыз ету; білім беру процесін оқу-әдістемелік қамтамасыз етуді әзірлеу; оқушылардың білім сапасын бағалау және мониторингілеу жүйесін дамыту; қосымша білім беру жүйесінің мектептері мен ұйымдарының материалдық-техникалық базасын нығайту.

Функционалдық сауаттылықтың келесі негізгі белгілерін анықтауға болады: жалпы және кәсіптік білім беру бағдарламаларын дербес таңдау негізінде білім деңгейін арттыруға дайындық; кәсіпті, бос уақыт пен еңбек қызметінің нысандарын саналы түрде таңдау, өз құқықтарын қорғау және өз міндеттерін ұғыну қабілеті; қазіргі қоғамда бейімделуге дайындық, жеке қасиеттерді дамыту мүмкіндіктеріне бағдарлау және өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету; коммуникативтік әрекетке қабілеттілігі.

Сәйкесінше, сабақ материалы жаратылыстану сауаттылығының құзыреттілігін қалыптастыратын осындай іс-шараларды ұйымдастыруға және оқу міндеттерін қоюға «сылтау жасауы» керек. Сонымен, шартты түрде сабақтың мазмұны тест түріне ұшырауы мүмкін. Бұл тесттегі сұрақтардың жалпы мәні келесідей. Сабақтың мазмұны өнімді сұрақтар мен тапсырмаларды тұжырымдауға мүмкіндік бере ме? Басқаша айтқанда, жоғарыда аталған іс-шараларға сәйкес бірқатар білім беру міндеттерін шешуге болатын әдістер (формулалар, модельдер, алгоритмдер) ұсынылған ба?

Демек, мұғалімнің құзыреттілігіне қойылатын талаптар, егер ол оқушылардың табиғи ғылыми сауаттылығын қалыптастыру міндетін қойса. Мұғалімнің өзі жаратылыстану сауаттылығын құрайтын құзыреттіліктерге ие болуы керек және бұл әрдайым бола бермейді. Тек осы жағдайда ғана ол жаратылыстану сауаттылығына арналған тапсырмаларды оқу процесінде мақсатты түрде қолдана алады және одан да өз бетінше құзыреттілікке бағытталған міндеттер деп аталатын осындай тапсырмаларды орындай алады. Мұғалім оқушылардың өндірістік іс-әрекетін ұйымдастырушы (немесе үйлестіруші) ретінде әрекет етуі керек [3].

Жақсы мұғалім дегеніміз – таңдалған мақсаттар мен міндеттерге байланысты үш жолды да шебер қолдана білетін адам. Бақытымызға орай, олар біздің мектептерде көбірек. Қателіктерден қорықпаңыз, өйткені қателіктер кейде тегіс жолға қарағанда көп пайда әкелуі мүмкін. Ең бастысы – өзіңізге, өз күшіңізге сеніп, дұрыс бағытта жүру.

Әдебиеттер тізімі

1. **Жаратылыстану циклі пәндерінде орта мектеп оқушыларының функционалдық сауаттылығын қалыптастыру ерекшеліктері.** Құралдар жинағы. – Астана: Ұлттық білім академиясы. Алтынсарина, 2018. – 48 б.
2. **Зицер Д., Зицер Н. Азбука Н.** Қазіргі заманғы педагогикалық өнер. – Санкт-Петербург, 2019 – 432 б.
3. **Мельникова Е.Л.** Мектептегі функционалдық сауаттылық. – М., 2018. – 168 б.

УДК 371.2

THE EDUCATION SYSTEM OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN: NEW FEATURES

Saidov A. M. – Senior lecturer of the Department of Processing Technology and Standardization, Kostanay Regional University named after A. Baitursynov.

Nurakhmetova A. M. – bachelor's degree student in the specialty 5B072800-Technology of processing industries, Kostanay Regional University named after A. Baitursynov.

Nikitina D. V. – bachelor's degree student in the specialty 5B072800-Technology of processing industries, Kostanay Regional University named after A. Baitursynov.

The article reveals the features of the education system in Kazakhstan universities and at the University of Oxford. The goals of reforms in the Ministry of Education and Science of the Republic of

Kazakhstan are shown, the possibilities of admission to universities are revealed. Recommendations for improving the quality of education based on the experience of the University of Oxford are indicated.

Keywords: Oxford University, tutoring, applicants, interview.

In the modern world, the pursuit of modernization is gaining momentum. The education system is no exception, it is also a participant in an endless race. The Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan annually introduces innovations and innovations to improve the quality of domestic education.

Since 1991, our country has been re-laying the bricks in the foundation of the country's future. Despite the short path of an independent state, Kazakhstan has reached considerable heights and today has a good base for the production of qualified specialists. But there is no limit to improvement.

The English Oxford University has existed for about 1000 years and the list of world-famous people who graduated from its walls is famous for many famous personalities. Oxford is one of the leading educational institutions in the world and it is fair to assume that with such a huge experience, Kazakhstan can learn from an "older friend".

Education in Kazakhstan has been undergoing reforms for several years. This can be explained by the dynamic development of science and technology, as well as changes in the information space. A new education system is being introduced everywhere, which is aimed at making children more mobile, flexible, and prepared to master changing technologies.

New requirements in school education significantly change the approaches to obtaining knowledge. The development of critical thinking, the ability to analyze and compare facts comes to the fore. (see Figure 1)

Fig. 1-School

Young people who have finished school can get higher and postgraduate education. In turn, higher education is divided into a bachelor and a specialist. After receiving a bachelor's degree, a student can continue studying for a master's degree and, subsequently, for a doctoral degree. Applicants enter both public and private higher educational institutions based on the results of the general entrance exam – UNT (unified national testing).

Until now, there are specialties in universities that are not popular with applicants. Such a problem threatens the lack of the necessary specialists in various fields.

Every year, universities do not get the number of students for such specialties. In this regard, the relevant ministries will cancel the licenses of universities for such specialties.

Such a way out of the situation will help to modernize universities so that competitive specialized areas are formed. This process involves improving the quality of teaching and the knowledge gained, developing the material and technical base. [1]

Universities have introduced a system for checking students' term papers and theses – an anti-plagiarism system. In recent years, there has been a tendency to reduce the independence of students in writing various written works. After all, conducting independent research and describing them in the work is not so easy, and due to the fact that now a huge amount of information is available on the Internet, it is much easier to simply rewrite ready-made scientific research papers. This is already plagiarism.

Kostanay State University named after Akhmet Baitursynov was established in August 1992 by the Resolution of the Cabinet of Ministers of the Republic of Kazakhstan No. 662 on the basis of the Kostanay Pedagogical Institute named after the 50th anniversary of the USSR, which has more than half a century of its development, when the Kostanay two-year Teacher's Institute was established in September 1939. In February 2000, by the decision of the Government of the Republic of Kazakhstan, the Agricultural Institute was attached to Kostanay State University. In March 2004, the Kostanay State Pedagogical Institute was separated from the university. (see Figure 2)

Now Kostanay Regional University named after Akhmet Baitursynov is one of the largest universities in Kazakhstan. KRU is a leading educational, scientific, methodological and cultural center of the Northern Region of the Republic of Kazakhstan. [2]

Fig. 2-A. Baitursynov KRU

Higher education at the English Oxford University is different from education in our country.

Unfortunately, we do not know the exact date of the foundation of the University of Oxford, but it is known from ancient sources that education was conducted here as early as 1096. And the rapid development of the university began in 1167. (see Figure 3)

Figure 3-Oxford University

Oxford is a collegiate university, that is, its structure consists of colleges and a central university. There are 38 colleges in Oxford. And each is unique, since these are self-governing and self-funded independent educational institutions. The central university also has administrative departments, research centers, as well as libraries and museums. In addition, there are 6 dormitories, their status is still Christian in nature.

Most of the success comes from the collegiate structure of the University of Oxford. Students, on the one hand, belong to a large internationally recognized university, and on the other, have the opportunity to study in a small interdisciplinary community. [3]

The tutoring system is also responsible for success. This is a system when each student has a mentor, that is, a tutor, in the chosen specialty, and during the academic year the student writes the nth number of papers. It is such a system that I would like to see in the walls of Kostanay Regional University.

There is a similar practice today, this is during the thesis. The student chooses a topic, a mentor, and during the last year of study, meetings and discussions of the work are held. There is also an opportunity to write a scientific work not only in the last year. [4]

Teachers often take the initiative to write, for example, an article, but the problem is that this is not taken into account in the schedule and it is necessary to look for time and place to finalize the nuances. If we rely on the experience of Oxford University and adopt the tutoring system, we will get only one advantage:

1. convenience, when all meetings are coordinated in the schedule;
2. internal competition increases;
3. the popularity of the university will increase, respectively, more applicants;
4. the opportunity for the student to publish in major publications

Education has undergone changes in different countries and at different times. Sometimes these changes were for the better, and sometimes they needed improvement. No matter what, you can always learn something new, improve the system and strive for the highest quality of education.

Using the example of the University of Oxford, we propose the introduction of tutoring.

When entering the university, conduct an interview with an applicant: after all, the UNT can be a simple success, and an interview in a few minutes will help to understand the real intentions of the future student and decide on the future specialty.

References

1. **The education system in Kazakhstan** [Electronic resource]: www.nur.kz/ [website]. – Access mode: <https://www.nur.kz/family/school/1773601-novaa-sistema-obrazovania-v-kazahstane-2018-2019/>
2. **Kostanay State University** [Electronic resource]: ru.wikipedia.org [web site]. – Access mode: <https://ru.wikipedia.org/wiki/KostanayStateUniversity>
3. **Oxford University** [Electronic resource]: englandlife.ru [web site]. – Access mode: <https://englandlife.ru/oksfordskij-universitet/>
4. **Experience of tutor training at universities** [Electronic resource]: cyberleninka.ru [web site]. – Access mode: <https://cyberleninka.ru/article/n/opyt-tyutorskogo-obucheniya-v-universitetah-oksforda-i-kembridzha>

УДК 376

ОБУЧЕНИЕ ПРОИЗНОШЕНИЮ, ЛЕКСИКЕ И ГРАММАТИКЕ СТУДЕНТОВ С ОСОБЫМИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМИ ПОТРЕБНОСТЯМИ

Салмагамбетова С. С. – преподаватель английского языка, Костанайский строительный колледж, город Костанай.

В данной статье говорится об обучении лиц с особыми образовательными потребностями в обучении, проблемах в обучении, решении задач, стоящих перед преподавателем профессионального иностранного языка через способы и методы работы в коррекционной группе обучающихся.

Ключевые слова: инклюзивное образование, особые образовательные потребности, образовательные технологии.

Инклюзивное образование для лиц с особыми образовательными потребностями – в приоритете государственных задач. Это планомерная реализация стратегических задач Казахстана, одна из которых – обновление содержания образования на всех его уровнях. Первым условием в решении данной задачи является формирование особого типа сознания, основанного на духовности, культуре и традициях народа Казахстана. Лицам с особыми образовательными потребностями должны быть предоставлены такие условия обучения, при которых они могли бы полностью реализовать свои способности в соответствии со своими собственными интересами и интересами общества. Современное гражданское общество невозможно без активного вовлечения всех своих членов в различные виды деятельности, уважение прав и свобод каждого отдельного человека, обеспечения необходимых гарантий безопасности, свободы и равноправия. Особенно актуально этот вопрос проявляется в деятельности по вовлечению людей, имеющих определенные физические особенности в социальную среду. Перед нашим обществом стоит острейшая проблема – вовлечение наших сограждан, имеющих некоторые особенности физического развития в социум, проблема их активной адаптации, социализации и развития в рамках общества и на благо общества. Решением этой проблемы является:

- вовлечение студентов с особыми образовательными потребностями в образовательный